

БВМУ „Н. Й. ВАПЦАРОВ“

СТАНОВИЩЕ

по конкурс за заемане на академична длъжност професор

по Професионално направление: 9.2 Военно дело,

обявен в Държавен вестник, 2021, №89,

с кандидат/и: доктор на науките Асен Николов Кожухаров

Член на научно жури: доцент доктор Никола Людмилов Стоянов

1. Обща характеристика на научноизследователската и научно-приложната дейност на кандидата

Доцент д. н. Асен Николов Кожухаров е единствен кандидат по конкурс за заемане на академична длъжност професор по Професионално направление: 9.2 Военно дело, обявен в Държавен вестник, 2021, №89.

Представените от доц. д. н. Асен Николов Кожухаров материали по конкурса включват всички необходими за процедурата документи. Те отговарят на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и Правилника за условията и реда за заемане на академични длъжности на БВМУ „Н. Й. Вапцаров“. Документацията е прегледно и добросъвестно оформена.

Научните изследвания на кандидата са свързани с област на висшето образование 9. Сигурност и отбрана, професионално направление 9.2. Военно дело, научна специалност „Организация и управление на въоръжените сили“.

2. Оценка на педагогическата подготовка и дейност на кандидата.

Познавам доцент д. н. Асен Николов Кожухаров още от времето когато самият аз бях обучава във ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“. Като преподавател по „Военна история“ доцент Кожухаров наложи нов стил на преподаване, използвайки съвременните за 90-те години на ХХ век информационно-комуникационни технологии. Като свидетелство за новаторския начин на преподаване могат да бъдат посочени разработените от него презентации, а също така и добилата сред няколко поколения изследователи книга „Съвременните въоръжени конфликти в историята на военноморското изкуство“, която е цитирана в научни публикации по целия свят.

Значителна част от дейността на кандидата е свързана с участието му в проекти на историческа тематика като: „Личните документи, издавани от българската морска образователна система (1881-1946 г.) и издигането на конния паметник на цар Калоян в центъра на град Варна. Доцент д. н. Кожухаров има значителен принос в поддържането и осъвременяване на музеината сбирка на ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“.

Доцент д. н. Кожухаров има значителен опит при подготовката на докторанти и на дипломанти.

3. Основни научни и научно-приложни приноси

В обявения конкурс за „професор“ доктор на науките Асен Николов Кожухаров, участва с обща научна продукция от 20 научни труда и един учебник. Отделно е предоставил информация за успешно завършено ръководство на докторант и за авторство в подготовката на два доктринални документи. Представените за рецензиране по конкурса материали от доцент д. н. Кожухаров включват един брой монография, една студия и 18 научни статии.

В предоставената монография, студия и 17 от рецензираните статии той е самостоятелен автор. За статията, в която е съавтор, няма разделителен протокол, което ми дава основание да приема, че съавторите си разпределят равно количество точки. Две

статии са издадени в РФ (на руски език), една – в САЩ (на англ. език), останалите научни трудове са обнародвани в България и на български език.

От продукцията за оценяване заедно с представените цитирания дават общо 575 точки. Всички предложени за рецензия научни трудове се включват в научната област на обявения конкурс.

Основно произведение, представено за оценяване в конкурса е монографията по група показатели В, показател 3: КОЖУХАРОВ, Асен. *Личните академични документи на българската морска образователна система (1892 – 1946)*. Варна: ВВМУ, 2021. ISBN 978-619-7428-55-1.

Шест от статиите от кандидата, представените в конкурса, към момента на протичането на процедурата са индексирани в световните бази данни SCOPUS и Web of Science.

Всичките останали трудове са публикувани в издания, които са включени в референтния списък на НАЦИД и в съгласие със закона, се проследяват в РАС на същата платформа. С това от компетентните органи се признава, че са научни произведения.

На основание на представения списък на приносите (приложение 21) и съпоставката им с представената научна продукция признавам за:

Теоретични приноси:

1. Обосновани са целите, задачите и методите на изследване на анонимна помощна историческа дисциплина, на която е предложено да се даде название „*Атестатика*“. С примера на изследването на документите на българската морска образователна система, генерирали в периода на до републиканския период на Третата българска държава, са доказани продуктивността и приложимостта на специфичните методи на изследване във военноисторическата наука с техните критерии и показатели.

Трудове: 3.1.1, 3.2.1, 3.3.10, 3.3.12, 3.4.1.

2. Предложена е значителна ревизия в периодизацията на българското морско образование по отношение на появата и етапите на развитие на българското висше военноморско и морско образование.

Трудове: 3.1.1, 3.3.1, 3.3.9.

3. По архивни данни са осветени неизвестни досега, но важни моменти от препресиите върху възпитаниците на Морското училище през първата половина на миналия век както в България, така и в СССР.

Трудове: 3.2.5, 3.3.2, 3.3.7.

4. На основата на архивни документи са обосновани етапите в еволюцията в обучението и подготовката на морски подофицери, включително и след края на Първата световна война, когато на България ѝ е забранено да има военен флот и друго военно училище, освен това в София. Така извършената периодизация се представя за първи път в българската историография.

Трудове: 3.1.1, 3.2.1, 3.2.2.

Теоретико-приложни приноси:

1. Изведено е значението на приноса на руските морски офицери за развитието на българското морско техническо образование както при формирането на Флотилията и Морската част през 19. век, така и след края на Първата световна война.

Трудове: 3.2.4, 3.2.6, 3.3.4, 3.3.5, 3.3.6.

2. Изследвани са биографиите на изтъкнати, но забравени преподаватели на Морско училище със значими приноси за развитието на морската образователна система. Това намира отражение не само в представените за конкурса научни публикации, но и като знание е внедрено при научното обосноваване на номинациите при изграждането и разширяването на *Алеята на преподавателя* на Морско училище.

Трудове: 3.3.3, 3.3.11, 3.3.12.

3. Извършена е систематизация на свидетелствата, атестатите и дипломите, издадени от българската морска образователна система от монархическия период на Третата българска държава. При това документите обосновано са разделени на серии и емисии.

Трудове: 3.1.1, 3.4.1.

4. Разкрити са намеренията на началника на Флота на Негово Величество за значително разширяване на подводните сили на страната – до шест бойни подводници, и усилията на образователната система да комплектува с офицери планираните кораби. И макар че тези намерения не се осъществяват, подготвените офицери след края на войната формират елита на флота или намират отлична реализация извън структурите на въоръжените сили на страната.

Труд: 3.3.8.

5. По архивни извори са осветени подборът, обучението и реализацията на студенти от Чехословакия в периода 1953 – 1959 г., които са първите задграничи обучаеми в Морско училище. Обосновано е значението на този първи успех на българската военноморска образователна система при подготовката на чужденци.

Труд: 3.2.3.

Кандидатът е представил четири цитирания на монографията си и три цитирания, проследявани във WoS/Scopus на статиите, което е достатъчно за покриване на минималните научни изисквания в НАЦИД.

4. Значимост на приносите за науката и практиката

Представената продукция на кандидата свидетелства, че той е изграден и перспективен научен работник и лектор. Кандидатът е получил признание сред научните среди у нас и в чужбина, за което свидетелстват цитиранията на неговите произведения. Постигнатите резултати и изведеното от това приноси свидетелстват, че същият има задълбочени теоретични знания в професионално направление 9.2 и изцяло съответства на изискванията за заемане на академичната длъжност „професор“.

5. Критични бележки и препоръки

Нямам критични бележки към кандидата.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Въз основа на представените научни трудове, тяхната значимост, съдържащите се в тях теоретични и теоретико-приложни приноси, намирам за основателно да предложа кандидатът доктор на науките Асен Николов Кожухаров да заеме академичната длъжност „професор“ в Департамента за следдипломна квалификация и обучение на чуждестранни студенти по Професионално направление: 9.2 Военно дело.

Дата: 24.01.2022 г.

ЧЛЕН НА ЖУРИТО:

ДОЦЕНТ ДОКТОР

НИКОЛА СТОЯНОВ

STATEMENT

in a competition for the academic position of Professor

by Professional field: 9.2 Military affairs,

Published in the State Gazette, 2021, №89,

with candidate / s: Doctor of Science Asen Nikolov Kozhuharov

Member of the scientific jury: Associate Professor Nikola Lyudmilov Stoyanov Ph D
(full name, academic degree, academic position)

1. General characteristics of the research and scientific-applied activity of the candidate

Associate Professor Asen Nikolov Kozhuharov is the only candidate in a competition for the academic position of Professor in Professional Field: 9.2 Military Affairs, published in the State Gazette, 2021, №89.

The materials of the competition presented by Assoc. Prof. Asen Nikolov Kozhuharov include all the documents necessary for the procedure. They meet the requirements of the Law for the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria (ZRASRB), the Regulations for Implementation of the ZRASRB and the Regulations on the Terms and Conditions for Occupying Academic Positions of Nikola Vaptsarov Naval Academy. The documentation is clear and conscientious.

The research of the candidate is related to the field of higher education 9. Security and defense, professional field 9.2. Military affairs, scientific specialty "Organization and Management of the Armed Forces".

2. Assessment of the pedagogical preparation and activity of the candidate.

I have known Associate Professor Dr. Asen Nikolov Kozhuharov since the time when I was a student at Nikola Vaptsarov Naval Academy, Varna. As a lecturer in "Military History", Associate Professor Kozhuharov imposed a new style of teaching, using modern information and communication technologies for the 90s of the XX century. Evidence of the innovative way of teaching can be cited by his presentations, as well as the book "Modern Armed Conflicts in the History of Naval Art", which has been cited among several generations of researchers and cited in scientific publications around the world.

A significant part of the candidate's activity is related to his participation in historical projects such as: "Personal documents issued by the Bulgarian maritime education system (1881-1946)" and the upbuilding of the equestrian monument to Tsar Kaloyan in downtown Varna. Associate Professor Dr. Kozhuharov has made a significant contribution to the maintenance and modernization of the museum collection of Nikola Vaptsarov Naval Academy, Varna.

Associate Professor Dr. Kozhuharov has significant experience in the preparation of doctoral students and graduates.

3. Main scientific and scientific-applied contributions

In the announced competition for "Professor" Doctor of Science Asen Nikolov Kozhuharov, participated with a total scientific production of 20 scientific papers and one textbook. Separately, he provided information on the successful completion of a doctoral dissertation and authorship in the preparation of two doctrinal documents. The materials submitted for review by the competition by Associate Professor Dr. Kozhuharov include one monograph, one study and 18 scientific articles.

In the provided monograph, studies and 17 of the peer-reviewed articles he is an independent author. There is no separation protocol for the article in which he is a co-author, which gives me reason to assume that the co-authors distribute an equal amount of points. Two articles have been published in the Russian Federation (in Russian), one - in the United States (in English), the other scientific papers have been published in Bulgaria and in Bulgarian.

From the production for evaluation together with the presented citations give a total of 575 points. All scientific papers proposed for review are included in the scientific field of the announced competition.

The main work presented for evaluation in the competition is the monograph on group of indicators B, indicator 3: KOZHUKHAROV, Asen. The personal academic documents of the Bulgarian maritime educational system (1892 - 1946). Varna: VVMU, 2021. ISBN 978-619-7428-55-1.

Six of the candidate's articles submitted to the competition have been indexed in the global databases SCOPUS and Web of Science at the time of the procedure.

All other works have been published in publications that are included in the NACID reference list and in accordance with the law, are tracked in the RAS on the same platform. This is recognized by the competent authorities as scientific works.

Based on the presented list of contributions (Annex 21) and their comparison with the presented scientific output, I acknowledge:

Theoretical contributions:

1. The goals, tasks and methods of research of an anonymous auxiliary historical discipline, which is proposed to be called "Attestation", are substantiated. The example of the study of the documents of the Bulgarian maritime education system, generated in the period up to the republican period of the Third Bulgarian State, proves the productivity and applicability of specific research methods in military history with their criteria and indicators.

Papers: 3.1.1, 3.2.1, 3.3.10, 3.3.12, 3.4.1.

2. A significant revision in the periodization of Bulgarian maritime education is proposed with regard to the emergence and stages of development of Bulgarian higher naval and maritime education.

Papers: 3.1.1, 3.3.1, 3.3.9.

3. According to archival data, hitherto unknown but important moments of the repressions against the graduates of the Maritime School in the first half of the last century in both Bulgaria and the USSR have been covered.

Papers: 3.2.5, 3.3.2, 3.3.7.

4. On the basis of archival documents the stages in the evolution in the education and training of naval non-commissioned officers are substantiated, including after the end of the First World War, when Bulgaria was forbidden to have a navy and another military school, except in Sofia. This periodization is presented for the first time in Bulgarian historiography.

Papers: 3.1.1, 3.2.1, 3.2.2.

Theoretical and applied contributions:

1. The importance of the contribution of the Russian naval officers to the development of the Bulgarian naval technical education both in the formation of the Flotilla and the Naval Unit in the 19th century and after the end of the First World War is presented.

Papers: 3.2.4, 3.2.6, 3.3.4, 3.3.5, 3.3.6.

2. The biographies of prominent but forgotten teachers of the Maritime School with significant contributions to the development of the maritime education system have been studied. This is reflected not only in the scientific publications submitted for the competition, but also as knowledge introduced in the scientific substantiation of the nominations in the construction and expansion of the Alley of the Teacher of the Maritime School.

Papers: 3.3.3, 3.3.11, 3.3.12.

3. The systematization of the certificates, attestations and diplomas, issued by the Bulgarian maritime educational system from the monarchical period of the Third Bulgarian State, has been performed. The documents are reasonably divided into series and issues.

Papers: 3.1.1, 3.4.1.

4. The intentions of the Commander-in-Chief of His Majesty's Fleet to significantly expand the country's submarine forces to six combat submarines and the efforts of the education system to staff the planned ships with officers have been revealed. And although these intentions did not materialize, the trained officers after the end of the war formed the elite of the navy or found excellent realization outside the structures of the armed forces of the country.

Labor: 3.3.8.

5. According to archival sources, the selection, training and realization of students from Czechoslovakia in the period 1953 - 1959, who are the first foreign students in the Maritime School, are highlighted. The significance of this first success of the Bulgarian naval educational system in the training of foreigners is substantiated.

Labor: 3.2.3.

The candidate presented four citations of his monograph and three citations followed in WoS / Scopus of the articles, which is enough to meet the minimum scientific requirements in NACID.

4. Significance of contributions to science and practice

The presented production of the candidate testifies that he is a well-built and promising researcher and lecturer. The candidate has received recognition among the scientific community at home and abroad, as evidenced by the citations of his works. The achieved results and the results derived from this show that he has in-depth theoretical knowledge in the professional field 9.2 and fully complies with the requirements for holding the academic position of "professor".

5. Critical remarks and recommendations

I have no critical remarks about the candidate.

CONCLUSION

Based on the presented scientific papers, their significance, the theoretical and theoretical-applied contributions contained in them, I find it reasonable to propose the candidate Doctor of Science Asen Nikolov Kozuharov to take the academic position of "Professor" in the Department of Postgraduate Qualification and Training of Foreign Students by Professional field: 9.2 Military affairs.

Date:

JURY MEMBER: .....